

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto . . . . . K 15—
za pol leta 7:50
za četrt leta 3:80
za 1 mesec 1:30
Posamezna številka 30 vin.

Uredništvo in upravnništvo je v
Ptuju, hiša zdravnika dr. Štuheca.
Rokopisi se ne vrnejo.

Telefon št. 46.

Štev. 3

Ptuj, 20. aprila 1919

I. letnik

Vstajenje.

Krist je vstal!

Tako se pozdravljajo na dan vstajenja naši pravoslavni bratje Srbi. Objemajo in poljubljajo se ter tako izražajo svojo radost nad najlepšim praznikom, nad vstajenjem.

Krist je vstal!

Vstal je in premagal smrt, v katero so ga obsodili njegovi zlobni sovražniki. Obsodili so ga na smrt, da bi v kali zadušili njegov nauk ljubezni. Toda njihov namen se jim ni posrečil.

Krist je vstal!

S svojim vstajenjem je potrdil vero človeštva, ki je tisočletja upalo na odrešenje.

Dal je vsem zatiranim in preganjanim upanje na vstajenje, da niso obnemogli v svojem trpljenju. Tudi naš narod je vstal! Premagal je stoletno suženjstvo, v katero so ga obsodili vladohlepni sovražniki. Vklenili so ga v težke verige, da se ne bi zavedel svojih človeških pravic.

Toda narod je pretrgal spono suženjstva in vstal k novemu življenju.

Vstajenje samo še ne zadustuje. „Vstani in hodi!“ je rekel Kristus k mladeniču, kterega je zbudil od smrti. S hojo naj dokaže, da živi. Tako tudi ti, narod jugoslovanski, vstani in hodi svojo pot v svet. Z delom dokaži, da si vreden nove prostosti. Naj oživijo zamrli in odreveneli udje narodnega telesa. Vstajenje nam bodi začetek novega življenja in neumornega dela!

Nedeljski shod v Ptuj.

Pretečeno nedeljo priredila je jugoslovanska demokratska stranka javen shod v Ptujem narodnem domu. Kljub neugodnemu času je bila dvorana nabito polna. Kot govornik nastopil je g. profesor Franjo Voglar, poslanec narodnega predstavnštva v Beogradu.

V svojem govoru je očrtal naše trpljenje pred vojsko, zlasti pa v ravno prestalem, reke krvi zahtevajočem klanju, v borbi med Slovani in vse uničujočem Nemštvu, ki je hotelo zagospodariti na rujinah celega sveta. Huje ko Huni in Turki uničevali so ti vse, kar si je zgradil svet v stoletnem trudu, z brezvestnim tiskanjem in preplavljanjem papirnatega denarja nakupičili dolgov, za katere sedaj iščejo plačnikov, kateri bi jim naj dajali povrh še jesti, ker drugače poginejo gladi.

V dosego tega cilja skušajo njih agenti begati naše ljudstvo, hočejo zapeljati tega k neumirom—bolševizmu, da bi potem njihove tolpe mogle ropati in izvajati nasilja v naših krajih, kjer se še nekaj dobi. Mi smo se s svojim lastnim trudom že deloma uredili našo svobodno državo, s svojim redom pridobili spoštovanje sveta in pokazali temu, da smo vredni svobode in zreli, si urediti svojo domačijo tako, da bo nam res ljubeča mati in ljubljena domovina.

Radi tega pa proč s hujskači in kdor ni zadovoljen v naši hiši, odprta so mu vrata in naj gleda, da odide s prvim vlakom, če

pa tega ne stori sam, treba ga je pognati čez mejo, kjer se brezpostavno kolje naprej in umira gladi.

Naše Srbske brate pa naj puste ti hujskači na miru, ker mi vemo, da so nas osvobodili le ti prejšnjega jarma, se borili kot levi za svojo in našo svobodo in še stoje danes po sedemletni vojni, če ravno sami svobodni in prosti, z nabito puško pripravljene štiti in braniti nas, svoje brate, pred požrešnostjo in roparstvom Madžarov, Nemcev in Lahov. In tem priprostim junakom jednk je njih in naš vodja, naš kralj, ki sam kot njegovi predniki in naslednik ni in ne bode miroval prej, da je svoboden zadnji naš brat, ki pa tudi to stori dejanski, če treba, sam s puško v roki, ne pa kot naši prejšnji vladarji z lažmi in razkošju z vlačugami.

Res je, da so v tem vseuničujočem boju trpeli tudi naši živci, draginja je narastla, ali vsaj dobimo, kar potrebujemo, prej pa vkljub obilici denarja dobiti ni bilo ničesar in če bi nam gospodarili še danes Nemci, šel bi še davno zadnji rep iz hleva, slednje zrnje iz kašte, hodili bi nagi in bosi, ter umirali gladi. Res še ni vse tako, kakor bi moralo biti, kakor si želimo, ali niti Bog ni ustvaril sveta v enem dnevu in treba še le malo potrpljenja, ker živeža in blaga so luke polne, in kmalu pride tudi k nam.

Besede našega regenta Aleksandra: „Zemlja je le božja in tega, ki jo obdeluje“, hočemo izvesti do pičice. Izginiti morajo sužnji v Bosni, izginiti vse feudalne pravice grajščakov in židov, kar ima kdo več, ko 100

V Jugoslaviji je najboljšje.

Ko sem se nedavno vračal kot osvobojen vjetnik iz Italije, sem potoval s pravpočasnim sanitetnim vlakom preko Inomosta, Solnograda, Linca, Dunaja, torej skoz celo nemško avstrijsko republiko preko Budimpešte v Zagreb, torej skoz celo madžarsko republiko, domov v slovenski del Jugoslavije.

V nemško avstr. republiko so nam povedali na mnogih krajih, da imajo jesti samo to, kar jim nudi švicarska in italijanska milost. Ves čas potovanja smo slišali samo tožbe glede stradanja. Videli smo, da tam misli vsak človek samo to, kje bi si kaj kupil da bi se najedel.

Dunajčani so hodili na Tirolsko, kjer je še bilo v nekaterih dolinah dobiti živil.

Deželni odbor tirolski jim je zaprl vrata ter jih ni pustil notri.

Na Dunaju mi je kazal železniški sprevodnik svojo krušno karto iz te sem razvidel, da je od 9 dni dobil kruh samo ob štirih dneh. Po izpovedbi tega sprevodnika je dnevna porcija kruha 1 prst debela in eno dlan velika. Zajutrek je prazna črna kava, obed zelje in repa ker te pridelke dobavi dunajska okolica. Takoj po izstopu iz dunajskega kolodvora se mi je kazala žalostna slika: dekleta vsaj navidezno iz boljših rodbin, ki so vpraševale za kruh in pri tem ne dvoumno gledale. . .

V našem vlakom vozečemu v Budimpešto sta prišla dva železniška delavca ter sta nas prosila za kruh rekoč, da sta vsled gladi oslabiljena.

V nemško-avstrijski republiko sta vozila takrat po glavnih progah samo dva vlaka. Predvsem manjka vagonov, ker so jih Italijani pobrali že skoro do takrat tritisoč. Nadalje pa je manjkalo tudi premoga. Proga je bila vsled tega prav brez življenja. V restavracijah je bilo dobiti samo izjemoma pivo, družega prav nič.

V Lincu sem videl na dveh hotelih napise da vsled pomanjkanja živil ne servirajo jedil.

Prepričan sem da so nam dali v vlakom invalidnim častnikom, kar so pač dobrega imeli. Jedli smo predvsem polento in riž. Na Ogrskem je bilo le malo boljše. Bilo je videti preveč prebivalstva, begunci iz Češko-Slovaške, iz Banata in Bačke so natlačeni po Budimpešti, ki šteje 3 milijone prebivalcev dočim je prej štela 1 milijon prebivalcev.

Njihovo edino upanje je bilo, da zapuste Jugoslovani Bačko in Banat, ker drugače Ogrji baje ne bodo mogli živeti. Zbirali so armado da bi pregnali Romune in Čehoslovake iz „Ogrske“. Med zbiranjem armade so gonili vojaki z nasajenimi bajoneti cele črede komunistov skozi mesto vjete. Na deset tisoče brezposelnih je živelo od podpore. Polom je bil pred durmi. Moral je nastopiti posebno vsled tega, ker je ogrska izgubila najrodovitnejše pokrajine in Karolijeva vladani imela moči niti volje ustvariti času odgovarjajoče reforme.

Človek v Nemški Avstriji in na Ogrskem je duševno ubit. Vsakdo se zaveda, da živi na razvalinah prejšnje velike države.

Vsakdo tudi ve, da tem razvalinam manjkajo predpogoji, da bi nastale iz njih zdrave, trdne in gospodarsko fundirane stavbe. Čul sem od svojih nemških in ogrskih sopotnikov samo tarnanje glede bodočnosti, ravnotako kakor glede sedanosti.

Ko smo prišli v Koprivnico, ki je prva postaja na jugoslovanskem ozemlju proge, po kateri sem se vozil, so vstopili naši vojaki ter z velikim veseljem pripovedovali, da vlada pri nas red, samozavest in četudi je draginja, se za denar vse lahko dobi. Videli smo, da z veseljem in ponosom delajo službo, kajti postavili so: „samo Italijan nas jezi ter ga bo še treba vun vreč.“

Istina je, da pomanjkuje vrednosti denarja in zaprtje mej povzročča v Jugoslaviji gospodarsko sibejšim slojem težko življenje.

A pri nas imamo zavest, da smo sedaj vzrastli, da so dani vsi predpogoji za gospodarsko ugodno življenje v bodočnosti, in se bo tudi vse drugo z časom uredilo. Kdor je hodil drugod ve, da je pri nas zlo vendar še najmanjše in da traja sigurno samo mimogrede, ako nam ne zmanjka razuma in ravnotežja, ravno v tej dobi, v kateri bi ga morali še prav pokazati.

oralov rodovitne zemlje, to naj dobi oni, ki jo rabi in jo bode obdeloval.

Naša valuta se mora povzdigniti, varovati pa pri tem naše ljudstvo pred preobčutno škodo. Radi tega nam mora in bode znamenjala vlada naši 2 kroni za en dinar, s tem nas reši ničvrednega Avstrijskega papirja, za dinar bomo dobili dvakrat, trikrat toliko, kar je danes na mednarodnem trgu 100 dinarjev vrednih 380 kron.

Z valutnim vprašanjem v zvezi pa je naše vojno posojilo. Našim mladoletnim so pokradli, z grožnjami oropali naše zavode, občine in posameznike njih premoženje, vsled česar zahtevamo, da prevzame naša nova država vojno posojilo teh majhnih in potrebnih. Tistim pa, ki so si na stroške drugih nakupili med vojno tisoče in milijone, tem vojnim dobičkarjem pa treba vzeti, pridjati pa drugim zlasti našim uradnikom in delavcem, ki so plačani danes za ves svoj trud tako sramotno, da nimajo za vsakdajni kruh, še manj pa, da bi lahko živeli človeka dostojno življenje.

To so prve velike naloge, katere hoče izvršiti Jugoslovanska demokratska stranka in njeni poslanci, združeni v demokratskem kljubu, ki šteje danes večino poslancev narodnega predstavnštva in kateremu spada večina ministrov. Da pa to dosežemo, treba nam trdne upore v naših organizacijah in radi tega na delo vsi, katerim leži na srcu procvit in dobrobit naše mlade pa svobodne države.

V debato so med drugimi posegli gospodje kom. Meža, dr. Fermevc, Pogrujc, Anton Toplak, davč. u. Pihler in dr. Salamun, kateri slednji je v živem govoru naslikal način, kako naj vlada povzdigne našo valuto, reši vojno posojilo naših slojev pri tem pa varuje davkoplačevalca, pritegne pa tem bolj vojne dobičke.

Po tem lepo uspelem shodu vršil se je občni zbor krajevne organizacije Jugoslovanske demokratske stranke za Ptuj, kateri si je izvolil sledeči odbor: predsednik dr. Franc Jurtela, tajnik dr. Franjo Šalamun, blagajnik Ferdo Skuhala, predsednikov namestnik dr. Tone Gosak, odborniki gg. dr. Ivan Fermevc, dr. Matej Senčar, veletrgovec Franc Čuček, živinozdravnik dr. Zavrnik, mizarski mojster Štefan Horvatič, žel. uradnik Andrej Haladeja, ga. Mirka Fermevčeva in Valentina Kauklerjeva, kot pregledovalca računov: Pihler in Sagadin. Kot delegata v izvrševalni odbor se je enoglasno izvolilo g. dr. Ivana Fermevca.

Gospodarstvo.

Trgovinski promet se zopet prične. LDU Amsterdam, 9. aprila. (DKU) „Press-bureau Radio“ poroča iz Washingtona, da je trgovinski promet na Renu s Švico otvorjen. Vojni trgovinski urad objavlja, da se more pričeti trgovina z Nemško Avstrijo, Sibirijo, Palestino, Alzacijo-Lotaringijo, Sirijo, Macedonijo, Srbijo, Romunijo, Grško, s Čehoslovaško državo, z Bolgarijo, s Turčijo, z lukami Črnega morja, z nemškimi kolonijami, z zasedenim nemškim ozemljem, z jadranskimi lukami, z Albanijo, Luksemburgom, z Bosno, s Hercegovino, z Dalmacijo, s Poljsko in z Estonsko.

Preskrba z mesom. Glasom naredbe želne vlade v Ljubljani, oddelek za prehrano z dne 8. sušca 1919 šte. 397 (Uradni list z dne 11. sušca 1919) se je razglasil promet z živili, živino in drugimi gospodarskimi potrebščinami prost. Po tej naredbi smejo mesarji sami kupovati klavno živino. Na to živino, ki jo mesarji sami nakupijo, bodo morali seveda iz lastnega doplačati povišek 1 K 50 v za 1 kg žive teže. Maksimalne cene za živino ostanejo in veljavi. Meso od te živine smejo mesarji prodajati in sicer prednjo za 12 K, zadnje za 14 K. V prodajalnah oziroma na stojnicah se morajo na vidnem kraju označiti prodajne cene in vrsta oziroma kakovost mesa. Od 1. aprila 1919 ne plačuje „Vnovčevalnica za živino“ premije po 1 K 50 v za kg. Pri-

pominja se, da ostanaje kontingentni za porabo mesa, ki so se določili pozameznim občinam do preklica neizpremenjeni in da ostane za sedaj tudi izvoz živine preko mej Slovenije še prepovedan. Slednjič se še opozarja na določila ministerstva izvršilne naredbe z dne 7. sušca 1919 šte. 2604 (Službene novine šte. 16 z dne 11. sušca 1919) glasom katere veljajo za nakup in prodajo tudi še nadaljne določbe trgovskega in obrtnega zakona in naredbe, ki so s temi zakoni v zvezi. Dalje prepoveduje § 3 omenjene naredbe prodajati ali ponujati na prodaj živila ali gospodarske potrebščine po cenah, ki za toliko presegajo nabavne ali splošne tržne cene, da bi hotel s tem prodajalec izbiti za se ne primerno visok dobiček. To določilo se da brez dvoma uporabljati na vse prekupce, ki brez vsake obrtne pravice nakupujejo živino in jo, seveda s primernim dobičkom zopet prodajajo, ker so ravno to tisti verižniki in dražilci, ki povzročajo dviganje cen na občutno škodo konzumentov. Za ta primer velja specijelno tudi določilo § 10 naredbe, ki omenja poleg navijalcev cen tudi še posebej tiste osebe, ki izigravajo intencije ministerske naredbe na škodo konzumentov. Prestopek § 3 naredbe kaznuje politično okrajno glavarstvo z zaplembo blaga, razven tega z denarno globo do 20 000 K in zaporom do 6 mesecev.

Štetje živine v ptujskem okraju je pokazalo v svečanu letošnjega leta sledeče stanje: 13557 posestnikov ima skupaj 33145 komadov goveje živine všteta teleta, 6081 konj, 36675 svinj s vštetimi praseti, 263 ovac in 552 koz. Žalosten je uspeh goveje živine; na enega posestnika pride povprečno preračunano 2½ goveda in med temu pride krav na enega posestnika le 1½ krave. To znači toliko, kakor, da nimajo posestniki niti za sebe dovolj mleka. Med govejo živino je 4877 telet do ½ leta, 3720 komadov mlade živine do 1½ leta, 665 bikov od 1½ leta naprej, 2769 telic od 1½ leta naprej, 17564 komadov krav, 1293 volov od 1½ leta naprej, 2257 volov od 3 let naprej. Med številom svinj je 17342 plemenskih in 234 merjascev, torej bi odpadlo na enega merjasca letno 74 svinj enkrat zaskočenih. Povprečno se sme računati dvojno število. Iz tega sledi, da se merjasci negospodarsko izrabljajo in so po kakovosti že itak slabi. Po kakovosti je splošno živinoreja zaostala, ker se med vojno ni gledalo, kakšna živina se vzgoji, ampak je le vsakdo skrbel za to, da mu še nekaj ostane. Torej imamo dobro pet let računati, predno bomo zlasti z govedorejo dosegli predvojno stanje. O kakovosti še takrat ne bomo mogli mnogo govoriti. Zato pa veljaj klic vsem živinorejcem, da ne prodajati dobrih telet zlasti ne mesarjem, raje sosedom, da se ohranijo za pleme.

Konjerejska zadruga v Ptujju je imela pretečeno nedeljo svoj izvanreden občni zbor. Novo načelstvo sestoji iz pos. Janeza Graharja kot načelnika, namestnik je Simon Toplak poslovodja živinozdravnik Dr. Zavrnik, odbornika pos. in poslanec Brenčič in Habjanič. V nadzorništvo so izvoljeni pos. Mustafa, Matjašič in Vršič. Torej je vendar enkrat prodrlo načelo, da morajo biti v kmečkih organizacijah kmetje. Seveda se pričakuje tudi od njih, da bodo izpolnjevali svoja mesta. Prva naloga zadruga je, da zbere okrog sebe mnogo članov, vse konjerejce. Če bi tudi v prvem času ne imel posamezni član gmotnih dobičkov, ima že to prednost, da zamore svoje misli spreminjati v predloge in dejanja, ki jih mora zadruga vpoštevati. V skupnosti se da mnogo več doseči, nego v posameznosti. Prva naloga zadruga bo, da povzdigne konjerejo v posamez. nem in skupnem. V posameznih slučajih mora biti združni živinozdravnik vsakemu članu z nasveti na razpolago. To so zlasti vprašanja hlevov in plemenjenja. To je dober izbor posameznih žrebcev za posamezne kobile. V skupnosti mora skrbeti zadruga za to, da bodo deležni posamezni člani vseh mogočih ugodnosti od strani vlade in drugih oblasti in imeti pred-

nost pred neorganiziranimi konjerejci. Ena izmed važnih zadev bodo v tem oziru rodbinska knjiga in zadržni sejmi. Pri teh slednjih se bodo konjerejci med sabo spoznavali, si menjevali izkušnje, si pomagali z nasveti in si okrepili čut okupnosti, tako da bo dober material ostal v njihovih rokah. Nadalje bodo povzdignili ti sejmi splošni ugled konjerejcev, ker bodo lahko postavili na sejem najboljša živinčeta in se bodo le ta v prvi vrsti uporabljala za pleme. S časoma bodo zginile slabe postave konj, ki se še tu pa tam vidijo, iz zadržnega okraja. Seveda bo to delo nekaj let, nekaj let pridnega merjenja in prečenjanja. Prva tozadevna preiskunja bo še to leto proti jeseni. Takrat se bo dogladalo kaj je dobro še naprej gojiti in kaj izbaciti iz plemena. Za sedaj velja samo: organizirati se.

Dopisi.

S polja. Vojska je rodila preobilo gorja ter ostavila poleg drugih zlih posledic zlasti pijančevanje in posurovelost naših fantov, došlih od vojakov. Mnogi od njih se nikakor ne morejo otresti se v vojski navzete posurovelosti ter se ne morejo privaditi poštemu in mirnemu življenju, zato pa ponoči po naših vaseh nikoli ni ljubega miru. Noč za nočjo se tu kriči, razgraja, izziva in tudi s strelbo vznemirja od dela izmučeno in počitka potrebno prebivalstvo. Korajžo si pa dobe ti ponočnjaki v nekaterih za nje vsak čas odprtih krčmah in vinotočih. Ker pijančevanju noče biti konca, bo treba, proti temu zlo kaj ukreniti. Poučljiva beseda tu ne zaleže nič, za njo so ti ljudje nedostopni; občine pa pri najboljši volji nimajo moči, da bi naredili mir in red, zato prosimo, naj višja oblast poseže vmes. Treba bo s strogo odredbo prepričati ponočno popivanje ter omejiti število krčem, a novih nepotrebnih koncesij pa sploh ne dovoljevati. Naj bo v Jugoslaviji malo krčem, a iste poštene! Vinotoči, prodajalne opojnih pijač pod katerim koli imenom so pa na kmetih povsem nepotrebne in so največkrat kot zbirališča in zavetišča ponočnjakov, pretepačev in hujskačev še hujska zla kot najslabše krčme in zato proč z njimi.

Prvi napad na naš list je prišel od mariborske „Straže“. V številki od 11. aprila piše: . . . „v Ptujju je začel izhati „Ptujski list“ enkrat na teden in ti listi se bodo gotovo potrudili, da na nelojalen način zatroje naše liste“. Ali smo dali mi povod k temu sumničenju? Po našem prepričanju mora vsak po svojih zmognostih sodelovati za kulturno in gospodarsko povzdigo naroda. To hočemo tudi mi in si ne damo tega braniti od nikogar, kakor tudi mi nikomur ne bраниmo poštenega dela za narod.

Pomanjkanje učiteljstva se bridko občuti na kmetih, odkar smo prevzeli šolstvo mestih, kjer rabimo veliko slovenskih učiteljev in in učiteljic. Kmetje se pritožujejo, ker so učitelji odšli, novi pa niso prišli na njihova mesta. Prizadete občine se naj obrnejo na okrajni šolski svet, da jim čimprej spravi nove učne moči. V Ljubljani je baje dovolj mladih učiteljic, ki pa nočejo iti na kmete, ne znabiti iz ošabnosti, ampak ker zunaj ne morejo živeti. Dostikrat učitelj niti stanovanja ne dobi, še težje pa hrano. Poskrbite za stanovanje in hrano ter naznanite to pri razpisu službe, pa boste dobili učiteljstvo. V šolskem okolišu je več sto kmetov, če vsak da 1 kg zrnja ali moke, ¼ kg masti, košček mesa ali klobaso, tega ne bo niti čutil. To se da gostilničarju po zmerni ceni pod pogojem, da daje učiteljstvu hrano po primerni ceni. Tako bo pomagano vsem!

Iz Brega pri Ptujju. Na našem obrežju Drave, kjer je bilo prej lepo kopališče, se skladajo sedaj razni odpadki in smeti. Ali ni škoda lepega prostora! Opozarjamo občinski urad na Bregu in druge prizadete faktorje, da prepovejo nemudoma izkladanje smeti na obrežju in odkažejo zato drugi primernejši prostor.

Dopisi.

Vojaški avtomobili. Večkrat opažamo, da se rabijo vojaški avtomobili v zasebne namene. Ne vemo, kje tiči krivda. Pred kratkim je nalagal pred Pogačnikovo gostilno na Bregu vojaški avtomobil razne nemškutarje, da jih popelje na izlet. Ali bi ne bilo boljše da vozijo, vojaški avtomobili gramoz na uničene ceste in da izvažajo naše nemškutarje in hujskače tja v deželo lačenbergerjev.

Iz Ljutomera. Pretečni pondeljek obiskal je naš trg naš zaslužni general Majster v spremstvu dveh francoskih oficirjev, kateri so se natančno informirali po tukajšnjih narodnostnih razmerah. Pri tej priliki se je oglasilo pri generalu Majstru tudi večje odposlanstvo iz Premkmurja, ki je predložilo prošnjo, in izrazilo željo prekmurskoga prebivalstva, da pripade k Jugoslaviji in da jih rešimo kmalu madžarskih razbojnikov, kateri hočejo s požigom in umorom pokončati vse. Ljudstvo je ubogo in kdor le more, beži črez mejo.

Francoska komisija v Ptuj. V spremstvu generala Majstra je posetila francoska komisija pretečni pondeljek na povratku iz Ljutomera naše mesto in se je informirala natančno o narodnostnih razmerah v mestu in okolici. Oglasila se je na glavarstvu, kjer jo je sprejel vodja glavarstva g. dr. Pirkmaier. Kakor so zatrjevali ti gospodje, je naša severna meja popolnoma sigurna in za nas ugodna, ker je tudi pravična. Očividno po krivdi naših oblastih ni bilo obveščeno Ptujsko prebivalstvo o prihodu komisije. Če bi se bilo to zgodilo, bi bil sprejem veličasten kakor v Št. Lenartu in Ljutomeru, kjer so se razobešale zastave, sprejemale deputacije in vršili prisrčni pozdravi. Ptujsko prebivalstvo pozdravlja vsled tega naknadno v tej obliki francosko komisijo in svojega ljubljence g. generala Majstra. Svoje prijatelje Francoze prosimo, da s svojim mogočnim vplivom čim preje določijo za nas pravično severno mejo.

Ormož. Na shodu JDS je bilo tudi nekaj pristašev SLS, ki so bili na zadnjem klerikalnem shodu v Ormožu, na katerem so njihovi govorniki tako strastno hujskali in na tako nečuvven način napadali pristaše JDS, da so ti prisiljeni, iskati si pred sodnijo zadoščenja. Pričakovali so ti možje seveda, da bomo mi tudi s koli tolkli okoli sebe in gnojnico livali po njihovih pristaših, kakor so to slišali na zhodu pristašev SLS. A bili so iznadeni. Odkrito sta priznala 2 taka moža, da sta tekom govora prof. Voglarja popolnoma spremenila svoje naziranje o JDS, ki so jima ga vcepili lastni hujskači, zlasti ko sta videla, da se na naših shodih ravno nasprotno govori, kakor to „Slovenec“ in „Straža“ pišeta.

Shodi JDS na Štajerskem. Pred vsakim našim javnim shodom hodijo agitatorji SLS od hiše do hiše, ter skušajo z vsem mogočnim odvrniti ljudi od obiska naših shodov. Navzlic temu pa pride na vsak shod JDS nekaj njihovih, zlasti kmetskih pristašev, ki poslušajo z velikim zanimanjem naše govornike. Po enem teh shodov je izjavil star mož v privatnem pogovoru tako-le: „Zdaj že razumem, zakaj nam branijo hoditi na vaše shode poslušat vaših govornikov. Bojijo se, da bi tukaj videli in slišali, da vse to ni res, kar govorijo o naših shodih. Tukaj ni slišati nobenega napada, pač pa se človek lahko o vseh stvareh mnogo pametnega nauči. Zdaj še le vem, kakšna je pri nas vlada, kakšen je parlament in kaj ima opraviti. Pri nas se to ne zve.“

Središče. Ljudski shod JDS, ki se je vršil pod predsedstvom g. Zadraveca 15. aprila v tukajšnji šoli, je pokazal po svojem mnogobrojnem obisku veliko zanimanje ljudstva za politična vprašanja sploh in za trezno politiko JDS posebej. Naš poslanec prof. Voglar je naslikal zunanji in notranji politični položaj ter naglašal, da mora v moderni demokratski državi, kakor je naše kraljestvo, ljud-

stvo sodelovati pri rešitvi vseh važnih političnih in gospodarskih vprašanj s tem, da se po strankah krepko organizira in se udeležuje zborovanj ter stavi vprašanja in daje nasvete in izraža svoje želje in zahteve svojim poslancem. Svaril pa je pristaše JDS pred tem, da bi posnemali hujskače klerikalne stranke in pisali po listih take neresnice, kakor delata to v najnovejšem času Slovenec in Straža.

Hujskači na delu. V Cirkovce in na ptujsko polje vobče prihajajo brezvestni elementi iz Pragerskega, Mariboru in drugod ljudstva podpihovat in mu vcepljat svojih boljševiških idej. Posledica tega hujskanja so poboji na dnevnem redu. Vsled tega je zaprlo okrajno glavarstvo več gostiln in izdalo stroge odredbe, nakar opozarjamo vsakega, ki bi imel kaj opraviti v Cirkovcah. Ob enem opozarjamo našo občinstvo, da ne verjame tem hujskačem, ampak vsakemu pokaže vrata, ker uspehi tega hujskanja so poboji in uboji, kakor nam kažejo žalostni dogodki v Cirkovcah. Namen teh hujskačev je prozoren. So to večinoma nemčurji, plačani agentje iz Nemške Avstrije in naših Nemcev, ki se ne morejo sprijazniti z redom naše države, ampak bi radi spravili med ljudstvo nered, da bi potem lažje kradli in ropali. Naznanite vsakega takega hujskača bližnji oblasti, ali orožniški postaji.

Sv. Lenart v Slov. Gor. JDS. je priredila tukaj 13. aprila 1919 velik ljudski shod. Predsednik krajevne organizacije JDS. dr. Gorišek. je otvoril zborovanje, ter dal besedo poslancu Voglarju, ki je z jasnimi besedami razjasnil naš zunanji in notranji politični položaj, govoril o rovarenju lačnih Nemcev proti obstoju našega kraljestva, proti Srbom in proti naši dinastiji. Globok utis je napravila na poslušalce slika o zaslugah Srbov in njihovega kralja za našo svoboditev in ujedinjenje. Zlasti pa je zanimalo vprašanje agrarne reforme, valute in vojnega posojila. Ker leži ključ do rešitve teh vprašanj v demokratskem klubu, ki obstoji iz 140 poslancev JDS. je pozval govornik zlasti kmetsko ljudstvo, naj se organizira in skuša dobiti potom krajevnih odborov JDS. vpliv na parlamentarni klub. Dr. Gorišek je jako nazorno in poučno naslikal stanje naše sedanje valute in potrebe, da se obvaruje nadalnje priplavljenje naše zemlje po nemških krovah.

Bivši poslanec Roškar ni našel milosti pred SLS, ker ga je kot poslanca črtala. To je seveda stvar njegove stranke. Čudno pa je, da so na nedeljskem shodu skušali pristaši SLS zvaliti krivdo na tem na našo stranko. Poslanec Voglar jih je čisto pravilno zavrnil, češ da so se obrnili na popolnoma napačen naslov. Tozadevno naj zahtevajo od vodstva lastne stranke pojasnila, zakaj je vodilo za nos svojega kmetskega poslanca.

Sv. Lenart v Slov. Gor. Kakor na vseh sestankih in shodih JDS, kjer govori prof. Voglar, je naglašal tudi tukaj potrebo organizacije vsakega posameznika v tej ali drugi politični stranki. Tisti časi, ko so morali jemati naši ljudje ozire na Nemce in se niso upali vtikati v politiko, so sedaj minoli. Mi si urejujemo lastno državo in vsak pozameznik je dolžan sodelovati pri tej ureditvi. Druge poti za to pa, kakor da se organizirajo ljudje po strankah ni, jasno in odločno pa je naglašal, da se mora pri konsolidiranju strank o uščati vsak medsebojni napad, kakor se je to dogajalo pred vojno. Popolno svobodo mora uživati vsakdo pri tem, ali se odloči za našo ali drugo stranko. Čudno se nam zdi, da tolmačijo slovenčevi dopisniki take lojalne izjave kot napoved vojne. Iz takih dopisov se vidi jasno tista velika nervoznost, ki se je polotila voditeljev SLS danes, ko se je priklopila večina parlamenta naši JDS.

Ormož. JDS. je priredila zadnji pondeljek tukaj javen shod, ki je bil izvanredno dobro obiskan. Občinstva je navzlic delavniku prišlo toliko, da ni bilo dovolj prostora v zborovalnem lokalu in da so morali ljudje stati zunaj. Naš poslanec prof. Voglar je poklical v spomin vsa nečuvvena grozodejstva, ki so jih zakrivali Nemci in Madžari med vojno nad Jugoslovani ter v živih barvah naslikal

strašne posledice, pod katerimi bodo trpeli ti zločinci najmanj 100 let. Posebno je zanimal tudi drugi del govora, ko je razvijal govornik svoje misli o agrarni reformi, o valutnem vprašanju in o vojnem posojilu. Na koncu je pozival navzoče, naj se organizirajo v stranki, da dobijo v njej večji vpliv, ker bo ravno JDS morala rešiti vsa ta težavna vprašanja, ker ima s svojimi 140 poslanci absolutno večino v parlamentu. Svaril pa je navzoče pred vsakim hujskanjem in osebnimi napadi ki niso dostojni za resno politično stranko.

Politične vesti.

Italijani kupujejo jeseniške plavže. „Jugoslavija“ poroča z Jesenic: Naši Nemci so zakrivali nov zločin v našo škodo. Pred nekaj dnevi je pripeljal ravnatelj tukajšnje tovarne iz Škedenja pri Trstu več italijanskih industrijalcev, ki so se nemoteno kretali po Jesenicah tri dni, ogledovali tovarno, popivali v družbi naših Nemcev in se bratili z njimi. Pripeljal jih je italijanski šofer v italijanskem avtomobilu. Ljudje so se začudeno vpraševali, kaj naj vse to pomeni. Sedaj pa vemo, da kupuje neka italijanska družba jeseniško tovarno. Pozivljamo našo deželno vlado, da stori takoj vse potrebne korake, da se načrti naših Švabov ne uresničijo. Zahtevamo pa tudi od naše vlade, da prepove kratkomalo nameravano kupčijo in pokaže švaoskim privandrancem svojo moč. Zavedni Slovenci teh škodoželjnih pogledov protežiranih Švabov ne moramo več trpeti.

Ponovni nemški napadi. Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 10. aprila ob 9. zjutraj iz uradnega vira: Dne 9. t. m. ob 1. pop. so Nemci streljali z artilerijo, z metalci min, s strojnimi in puškami na most pri Galiciji. Naše topništvo in strojuice so odgovarjale. Nato je bil mir. Ob 10. dop. je nemški zrakoplav metal letake.

Vabilo na naročbo.

Kdor želi, da se mu redno pošilja „Ptujski list“, naj prijavi svoj naslov upravništvu v Ptuj, hiša zdravnika dr. Štuheca, pritličje. Cena bo razvidna s prve številke. Vsekakor bo minimalna, saj bo list tednik.

Svojo veliko zalogo

kalanega kolja za trsje in apno

priporoča

FRANC ČUČEK v Ptuj.

Kuharica in sobarica
se sprejmeta takoj pri gospe **Hutter**
v Ptuj.

Novo! Brzjav! Novo!
Kavarna „Šauer“
pri gostilni Mahorič v Ptuj
Velikonočno nedeljo in velikonočni pondeljek

od 4. ure popoldne

CIGANSKI KONCERT

Za obilen obisk prosi

Vstop prost.

Pavla Blaha.

Kam greš prijatelj ? „K Zamorcu.“

Ste že naročili košare in sedeže za voz, jerbaze za gospodarstvo, košare za odpošiljanje sadja, in raznovrstne pletenine, katere izdeluje in razpošilja

Pletarska šola taboriščne uprave v Strušcu pri Ptuj?

Odvetn. Dr. Tone Gosak

naznanja, da je prevzel osebno posle svoje pisarne v Ptuj, nasproti pošte.

Sprejme se v službo

hlapec in dekla

za večje posestvo (gorice). Posebno bi se sprejela ženska, ki zna kuhati in se razume na živinorejo. Plača po dogovoru. Kje, se izve pri zdravniku **dr. Stuhc-u.**

Alojzij Majcen

kleparski mojster, Ptuj, Wagplatz 1
se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, predvsem za izdelovanje in popraviljanje brizgalnic proti peronospora in kotlov za kuhanje žganja.

Franc Arnečič

čevljarski mojster, Ptuj, Meščanska ulica 6, se cenjenemu občinstvu priporoča.

Brata Vošnjak, Ptuj

trgovina z usnjem, čevlji in surovimi kožami.

Elegantni box calf in chevreaux čevlji. — Fini čevlji iz črne in rujave teletine. — Navadni čevlji iz rujave kravine, podplatni in podpetni cveki, dreta, platno.

Janez Preac

trgovca, SV BARBARA v Haložah pri Ptuj
priporoča svojo novo otvoreno trgovino z mešanim blagom. — Cene najnižje, postrežba točna.

Gamaše in zgornji deli čevljev

se dobe najboljše izdelani pri
lg. Zelenko, Ptuj, Meščanska ulica 13.

Manufakturno blago,

različnih vrst nudi cenjenemu občinstvu in se priporoča

Alojz Brenčič, trgovec v Ptuj
(nasproti pošte.)

Marko Pavlinič

čevljarski mojster v Ptuj, Vseh svetnikov ulica 14
najstarejša čevljarska obrt v Ptuj (obstoja že nad 50 let) se priporoča.

Objava

Podpisana daje svojim c. naročnikom in prebilvalstvu Ptuj ter okolice na znanje, da izvršuje še na dalje svojo

stavbeno, umetnov in strojno ključavničarsko obrt

nasprotne vesti so neresnične.
Na razpolago so mi izvrstno izvežbani delavci, torej prevzamen vsako delo in jamčim za solidno izvršitev.

Prosim za naklonjenost cenj. občinstva ter beležim z odličnim spoštovanjem

Ivana Rasteiger
ključavničarjeva vdova.

Naznanilo!

Čepljeno trsje na prodaj. Vrste Sylvanec, Burgunder, Ranfol, cepljena na Riparia Portalis, Göthe, korenjaki Šmarnica. Cena po dogovoru.

Janez Werbnjak
trsničar, Breg pri Ptuj.

JANEZ PFEIFER

mesar, PTUJ, v Zselezny-jevi hiši pri mostu
se priporoča cenjenim občinstvu. Točna postrežba. **Kupuje živino po najvišji dnevni ceni.**

Štefan Keltner

trgovina s črevi
Breg pri Ptuj

kupi vsako množino svinjskih črev, očiščenih in neočiščenih, tudi ovčja čreva.

Maks Weissenstein

mesar „pri kloštru“
se priporoča cenjenemu občinstvu. Cene primerne, postrežba točna. **Kupuje tudi klavno živino po najboljših dnevnih cenah.**

Julij Wagrاندl

gostilničar in mesar, PTUJ, Gosposka ul.
priporoča cenjenemu občinstvu svojo gostilno in mesarijo. **Kupuje tudi klavno živino po najvišji ceni.**

Franc Pintarič

mesar, Breg pri Ptuj na Stanicovem, ima vedno meso prve vrste po zmerni ceni. **Kupuje dobro klavno živino po najboljših cenah.**

Učenec

za tiskarno in knjigoveznicu
se sprejme pri **W. Blanke** v Ptuj.

FRANJO ČUČEK, PTUJ

veletrgovina z vinom

priporoča vsakovrstna vina, haložka, posebno zavrčka in ljutomerska, kakor tudi izvenštajerska po dnevnih cenah.

Prodaja se v posameznih sodih in na cele vagone in sicer v sodih kupčevih, ali pa se sodi za pošiljatev posodijo.

Istotako priporoča svojo zalogo **desk** in vsakovrstnega **rezanega lesa**, dalje **cementa**, apna in **premoga**.